

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoP/2/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115216822
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4115216822.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: V. X., nar. XX. XX. XXXX a W. X., nar. XX. XX. XXXX, obe bytom u otca, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova trieda 88, Nitra - Zlaté Moravce ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: otec A. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. XXX, zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Edit Balážiková s. r. o., so sídlom Partizánske, Jesenského 231/5, matka V. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., V. K. XX, zastúpená JUDr. Ladislavom Chmelárom, advokátom so sídlom advokátskej kancelárie Vráble, Levická 579, o návrhu matky na zmenu umiestnenia maloletých detí, o návrhu matky detí na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 10. decembra 2015, č. k. 24P/279/2015-65, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Nitra (súd prvého stupňa) napadnutým uznesením zo dňa 10. 12. 2015, č. k. 24P/279/2015-65 zamietol návrh matky detí na nariadenie predbežného opatrenia. Rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ust. § 75 ods. 1, 2, 6, 8 a § 102 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. V odôvodnení uznesenia súd poukázal na to, že Okresnému súdu Nitra bol dňa 10. 11. 2015 doručený návrh matky detí na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým matka mal. detí žiadala, aby súdu maloleté deti V. X., nar. XX. XX. XXXX a W. X., nar. XX. XX. XXXX dočasne do právoplatného skončenia vo veci samej vedenej na tomto súde pod sp. zn. 24P/279/2015 zveril do osobnej starostlivosti matky V. X. S., nar. XX. XX. XXXX. Ďalej požadovala, aby súd do právoplatného skončenia vo veci samej zaviazal otca detí platiť na výživu každého z maloletých detí výživné po 50,- eur vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, počnúc dňom 10. 01. 2015. Ďalej žiadala, aby otec detí bol oprávnený sa s maloletými deťmi stretávať každý nepárny týždeň od soboty 10.00 hod. do nedele 15.00 hod. s tým, že matka je povinná maloleté deti na styk s otcom riadne pripraviť, otec si prevezme maloleté deti v mieste bydliska matky a v súdom stanovenú hodinu ich matke odovzdá v mieste jej bydliska. Matka detí vo svojom návrhu na vydanie predbežného opatrenia poukázala na rozsudok Okresného súdu Partizánske zo dňa 24. 09. 2014, č. k. 2P/13/2013-176, ktorým súd jej manželstvo s otcom detí rozviedol a na čas po rozvode zveril mal. deti do osobnej starostlivosti otca detí, ktorý ich bude zastupovať a spravovať ich majetok. Matke detí určil povinnosť platiť na čas po rozvode na mal. deti výživné vo výške 30 % zo životného minima mesačne na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet otca s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Matke určil, že je oprávnená stykať sa s maloletými deťmi každý nepárny týždeň v mesiaci od soboty od 10.00 hod. do nedele do 15.00 hod. s tým, že matka je oprávnená v uvedenom čase maloleté deti prevziať a odovzdať ich pred bydliska otca a otcovi určil povinnosť v uvedenom čase maloleté deti matke odovzdať a na stretnutie ich s matkou riadne pripraviť. Uviedla, že Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č. k. 17CoP/125/2014-213 vydaným dňa 28. 01. 2015 rozsudok prvostupňového súdu potvrdil. Súčasne poukázala na stav, že podala aj návrh vo veci samej, ktorým sa domáha zmeny zverenia maloletých detí, a to z dôvodu, že odkedy otec žije v spoločnej domácnosti s priateľkou a jej

synom Q., mal. V. a W. sa jej sťažujú, že ich Q. bije, nenechá ich spať a taktiež sa jej deti zdôverili, že ich otec bije a opakovane si všimla, že keď prišli deti ku nej na styk, mali na tele modrinky a ona vidí, že sú u otca nešťastné a keď odchádzajú od nej plačú, že sa musia vrátiť k otcovi a neustále jej rozprávajú, že chcú bývať s ňou a nie s otcom, ktorého sa podľa ich slov boja. Ako dôvod podania návrhu na nariadenie predbežného opatrenia matka udáva, že skutočnosti opísané v jej návrhu o zmenu umiestnenia mal. detí naďalej pretrvávajú, čo má podľa jej názoru veľmi nepriaznivý vplyv na výchovu, zdravie a všestranný vývoj detí. Súd pred rozhodnutím o návrhu matky detí na nariadenie predbežného opatrenia na pojednávaní dňa 07. 12. 2015 vypočul oboch rodičov maloletých detí a tiež zástupkyňu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra - pracovisko Zlaté Moravce, ktorý súd ustanovil za kolízneho opatrovníka pre maloleté deti a oboznámil sa s podanými správami a pripojeným spisom Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2P/13/2013. Z vyjadrenia matky na pojednávaní vyplynul stav, že deti ku nej chodia s radosťou a k otcovi sa nechcú vrátiť, pri odvoze detí späť k otcovi majú žalúdočnú nevoľnosť a sťažujú sa na bolesti hlavy a na to, že sa im chce zvracať. Poukázala na to, že v budúcnosti čakajú v rodine otca detí dieťa, a to budú v domácnosti 4 deti. Matka udávala, že deti jej rozprávajú, že keď volajú otca, aby sa učil s nimi, otec ich zavrie do izby, aby sa učili samé, potom príde a deti vyskúša a keď nevedia znova ich zavrie a znova vyskúša. Matka uviedla, že deti otec doma bije, deti jej to povedali. Starší syn jej povedal, že mladšieho syna otec v kúpeľni bil a bál sa, že zbije aj jeho. Matka uviedla, že starší syn V. mal v minulosti tiky hlavou, ktoré s ním riešila psychologička W. a teraz má tiky znova. Jej styk s deťmi sa jej zdá nedostatočný, a preto otec nemôže povedať, že tieto tiky sa dejú na základe pobytu detí u nej. Deti sú vulgárne, negatívne rozprávajú o priateľke alebo manželke ich otca. Matka po rozvoze manželstva uzatvorila nové manželstvo 26. 11. 2014 a z tohto manželstva má dcéru vo veku 13 rokov, ktorá však ku nim nechodí, pretože mu ju bývalá manželka nechce dávať. Deti podľa vyjadrenia matky volajú jej manžela C. a nemajú problém ho volať oco, vraj vlastného otca nemajú tak radi ako jej terajšieho manžela. Podľa vyjadrenia matky detí, deti vedia, že podala návrh na zmenu ich umiestnenia na súde a tešia sa, že budú bývať u nej. Matka potvrdila, že deti k nej chodia každý druhý víkend od soboty do nedele, deti berie od otca a odváža ich späť ku otcovi autom. Pri preberaní detí ňou od otca sú deti radi a problémy s nimi žiadne nie sú. Uviedla, že aj 2x boli s deťmi na polícii, pretože deti vôbec nechceli ísť späť k otcovi. Na polícii jej povedali, aby to riešila cez sociálku. Matka detí uviedla, že deti do školy chodia a učia sa dobre, tieto informácie má od detí a triednej učiteľky, pretože otec jej žiadne neposkytuje. Otec na pojednávaní uviedol, že tvrdenia jeho bývalej manželky sú klamstvá, ktoré súvisia so zdravotným stavom matky detí ako to bolo napísané v znaleckom posudku. Otec poukázal na stav, že kým žili v jednej domácnosti matka napádala jeho i deti. Otec uviedol, že už keď sa rozvádzali s matkou detí, tak on žil s deťmi v obci Pažiť u jeho mamy a keď bolo rozhodnuté o rozvoze ich manželstva, presťahoval sa do N. i s jeho matkou, a to v roku 2014, kde bývajú od konca mesiaca 8/2014. Vyjadril sa, že sa oženil a jeho manželka s jej synom bývajú spolu s ním, deťmi a jeho matkou v dome v N., pričom syn jeho priateľky Q. má 10 rokov a nemá uvedeného otca. Potvrdil stav, že s manželkou čakajú narodenia dieťaťa v mesiaci 12/2015. Jeho vzťahy s deťmi hodnotil ako veľmi dobré, ale uviedol, že v posledných mesiacoch vždy deti prídu od ich matky značne rozrušené a rozhádzané, hlavne starší V. je citlivejší a všimol si, že má tiky hlavou, keď príde od jeho matky. Po pár dňoch mu to postupne prestane. Všimol si, že matka berie deti od neho na nákupy a začala im kupovať drahé hračky, ktoré si deti nenosia domov. Deti ho rešpektujú a niekedy ich musí pokarhať. Deti majú dobrú výchovu a v škole sú chválené. Mladšieho W. označil za samostatnejšieho a šikovnejšieho. Deti nebije a nenadáva im. Deti majú aj s jeho manželkou dobrý vzťah, venuje im sa viac ako biologická matka. Otec potvrdil stav, že syn jeho manželky Q. je hyperaktívny, ale v jeho správaní nepozoruje žiadny extrém. Potvrdil, že sa stane, že sa deti i pohádajú. Deti chodia do rovnakej školy, Q. je žiak 4. ročníka, W. 1. ročníka a V. 3. ročníka. Mal. Q. je sledovaný v CPPPaP v Leviciach, pretože v dôsledku ADHD je neposedný, potrebuje prerušiť učenie alebo inú činnosť a následne v nej pokračovať. Požiadavky matky detí na zmenu ich výchovného prostredia, ktoré deti tlmočia matke vysvetľuje tým, že ide o manipuláciu zo strany matky vo vzťahu ku deťom, čo už bolo aj v minulosti v súdnom konaní. S mal. V. bol kvôli tikom u psychologičky W.. W. v W.. Psychologička ho upozornila na stav, že V. má citlivejšiu povahu. Otec sa vyjadril, že maloleté deti mu nepovedali, že by chceli ísť bývať k matke a o tom ako trávia čas u matky sa vyjadria občas, pričom posledné mesiace hovoria o tom nechcú, ale väčšinou spomenú, že pozerali TV, hrali sa na tablete, alebo chodievali s matkou k jej priateľke, kde ich matka nechávala aj pol dňa, alebo k jej babke, ktorá má 80 rokov a matka ich nechávala samých. Záverom uviedol, že deti sa od matky vracajú rozrušené a náladové, a to hlavne starší V. a vždy pár dní trvá, kým sa deti z príchodu od matky znormálnujú. Maloleté deti sa k veci vyjadrili pri pohovore so zamestnancami ÚPSVaR Nitra - pracovisko Zlaté Moravce v domácom prostredí u otca, kde boli zastihnuté pri písaní domácich úloh. Deti boli v tom čase spokojné a usmiate. Vyjadrili spokojnosť so starostlivosťou u oboch rodičov a hovorili o

tom, ako trávia čas s otcom i s matkou. Vyjadrili želanie, aby mohli tráviť viac času s matkou a najviac by sa im páčilo, keby mohli bývať u matky, alebo keby to bolo tak ako kedysi - týždeň u matky a týždeň u otca. Matka deti opakovane v mesiacoch 10 a 11/2015 kontaktovala ÚPSVaR Nitra - pracovisko Zlaté Moravce s tým, že deti chcú zostať u nej a že sa u otca necítia dobre. V rámci pohovoru s mal. deťmi v ZŠ v H. S., ktorý vykonali zamestnanci ÚPSVaR Nitra, mal. W. uviedol, že u mamy bolo dobre, hrali sa a nechcelo sa mu ísť domov k ocinovi. U mamy sa mu páči viac ako u otca. Uviedol, že tato ho bije, nevedel uviesť prečo. Vraj povedal aj otcovi, že by chcel ísť bývať k mame a otec mu údajne na to odpovedal, že ak chce, nech ide. Uvádza, že teta - manželka jeho otca niekedy na nich býva zlá, kričí, ale nevedel uviesť dôvod. Do školy sa pripravuje s otcom, raňajky a desiatu do školy im pripravuje teda B.. Dodal, že mama žije s ujom C. a ujo je dobrý a kupuje im hračky. Nepamätal si ako sa volá jeho sestra, ktorú má u matky. Mama mu povedala, že prídu za nimi do školy a bude s nimi vedený rozhovor. Vyjadril sa, že obaja rodičia sa o neho rovnako zaujímajú, rozprávajú sa s ním, pýtajú sa ako sa má, čo sa má učiť a učí sa s ním tato, niekedy teta B. a niekedy babka, ktorá býva v W.. Uviedol, že mama je lepšia a pri tejto vete sa mal. V. rozplakal. Vyjadril sa, že s otcom chce byť menej ako s mamou a mamina si ich viac pritúli ako tato a u tatu mu prekáža, že na neho pri učení kričí. Doma bývajú s Q. a Q. im robí zle, napríklad mu ocikal plyšáka a teraz má zakázané chodiť do ich izby. Uviedol, že tato bije W.. Jeho nie. V.. P. M. je triednou učiteľkou oboch chlapcov, pričom V. sa javí veľmi utiahnutý, má malo kamarátov a je skôr introvert. Má osvojené pravidlá slušného správania sa. W. je tichý, kamarátsky. Chlapci o rodine v škole nehovoria. Pani učiteľka potvrdila, že syn manželky otca detí Q. má diagnostikované poruchy ADHD, dislexiu, disgrafiu a je sledovaný pedopsychiatrom a v škole je s ním problém. Pri rozhovore s pani učiteľkou etiky J.. H. bolo zistené, že deti nechcú hovoriť o rodine a tejto téme sa vyhýbajú a starší V. sa na hodine pri otázke, ktorá smerovala k jeho matke rozplakal a uviedol, že vraj keby sa mama bola dala liečiť, nemuselo všetko takto dopadnúť a viac o téme nechcel povedať. V konaní pred Okresným súdom Partizánske bol spracovaný súdom ustanoveným znalcom znalecký posudok č. 10/2014 zo dňa 30. 05. 2014, ktorého závery sa stali tiež podkladom pre vydanie rozsudku Okresného súdu Partizánske a záver odvolacieho súdu Krajského súdu v Trenčíne, ktorý rozsudok súdu prvého stupňa vo veci potvrdil. Obsah citovaného znaleckého posudku okrem iného opisuje aj obsah správy F.. Y. z Referátu poradensko-psychologických služieb. Súd prvého stupňa uviedol, že vzhľadom k stavu, ktorý vyplýva z doteraz súdom vykonaného dokazovania v tejto právnej veci, nie je možné dočasným súdnym rozhodnutím podporiť návrh matky mal. detí na zmenu umiestnenia mal. detí. Z obsahu vyjadrení oboch detí vyplýva stav, že majú radi oboch rodičov. Plynutím času od posledného rozhodnutia súdu sa však osobnostné predpoklady rodičov v oblasti starostlivosti o deti nemohli zásadne zmeniť. Deti majú v domácnosti otca vytvorené podmienky pre ich ďalší riadny a zdravý vývoj. Na stranách oboch rodičov prijali ich nových partnerov. Možno nie vždy si rozumejú so synom terajšej manželky ich otca, ktorý je dieťaťom s poruchami správania. Tie sú však pod kontrolou odborníkov a korigované sú aj zo strany jeho matky a jej manžela (otca detí) výchovným vedením, čo možno vidieť aj v tom, že maloletý Q. dostal po jeho nevhodnom správaní zákaz vstupu do izby mal. V. a W.. Otec sa deťom evidentne venuje pri učení aj v súčinnosti s jeho manželkou. Chlapci dosahujú kvalitné výsledky v škole. Možno konštatovať, že závery znaleckého posudku sú aktuálne aj v súčasnom období. Správanie sa detí a vyjadrenia detí sú evidentne ovplyvnené stavom vzťahov, ktoré existujú medzi rodičmi a ktoré mal. deti už niekoľko rokov citlivo vnímajú. Svoju úlohu zohrávajú aj povahové črty rodičov, ktoré sú nemenné. Preto by malo byť výchovné pôsobenie oboch rodičov na deti vedené v ďalšom období tak, aby mal. deťom prinieslo istotu i stabilitu a nie pocit falošných očakávaní, ktoré u detí vytvára ich matka už len tým, že sľubuje mal. deťom zmenu ich výchovného prostredia, a to v stave, keď sa má v prvom rade snažiť budovať si taký vzťah k mal. deťom, ktorý by do života mal. detí priniesol istotu a nie ďalšie obdobie nestability a stav, keď sa mal. deti témam o rodine vyhýbajú a starší syn sa dokáže rozplakať k otázke smerovanej k osobe jeho matky. Z doterajšieho konania matky detí je zrejmé, že matka detí nepochopila zásadný význam meritórneho rozhodnutia súdu vo veci samej, ktoré vydal prvostupňový súd a následne ho potvrdil druhostupňový odvolací súd a v rozpore so záujmom mal. detí otvára priestor pre zbytočnú traumatizáciu detí v procese ďalšieho súdneho konania, ktoré súd začal na základe jej návrhu, ktorého účastníkmi sú nielen rodičia, ale predovšetkým maloleté deti. Použitie inštitútu procesného práva, ktorým je predbežné opatrenie, súd v stave pomerov, ktoré doteraz zistil nepovažoval za dôvodné, a preto návrh matky detí na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie matka mal. detí, žiadajúc odvolací súd, aby zveril maloletého V., nar. XX. XX. XXXX a mal. W., nar. XX. XX. XXXX., do osobnej starostlivosti matky a upraviť vyživovaciu povinnosť otca na každé z maloletých detí sumou 50,- eur vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 10. 11. 2015. Styk otca s mal. deťmi žiadala upraviť tak, že otec je oprávnený sa s maloletými deťmi stretávať každý nepárny týždeň od soboty 10.00 hod. do nedele do 15.00 hod. s

tým, že matka je povinná deti na styk s otcom riadne pripraviť, otec si prevezme maloleté deti v mieste bydliska matky v súdom stanovenú hodinu a v súdom stanovenú hodinu ich matke odovzdá v mieste jej bydliska, alternatívne navrhla rozšíriť styk matky s mal. deťmi tak, že je oprávnená sa s nimi stykať každý nepárny piatok od 16.00 hod. do nedele 18.00 hod. nepretržite, od 23. 12. každého párneho roka od 9.00 hod. do 25. 12. do 18.00 hod. nepretržite, každý nepárny rok od 30. 12. od 9.00 hod. do 01. 01. do 18.00 hod. nepretržite, každý párný rok počas veľkonočných sviatkov od štvrtku od 18.00 hod. do veľkonočného pondelka do 18.00 hod. nepretržite, počas letných školských prázdnin prvé dva júlové týždne od pondelka od 9.00 hod. do nedele do 18.00 hod. nepretržite a prvé dva augustové týždne od pondelka od 9.00 hod. do nedele do 18.00 hod. nepretržite s tým, že matka je povinná si maloleté deti pri začiatku styku v mieste bydliska otca vyzdvihnúť a po skončení styku maloleté deti v mieste bydliska otca vrátiť otcovi. Otec je povinný maloleté deti riadne a včas na styk v mieste bydliska pripraviť a odovzdať ich matke. V prípade objektívnych dôvodov pre nemožnosť realizovania styku sú si účastníci takéto skutočnosti povinní navzájom včas oznámiť. Zdôraznila, že súd pri rozhodovaní absolútne neprihliadol na názor maloletých detí aj keď bol povinný tak učiniť. Súd prvého stupňa pri rozhodovaní vychádzal výlučne zo záverov znaleckého posudku č. 10/2014 zo dňa 30. 05. 2014, ktoré sa stali podkladom na vydanie rozsudku Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2P/13/2013-176 zo dňa 24. 09. 2014 a rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17CoPú/125/2014-213 zo dňa 28. 01. 2015. Nesúhlasila s tvrdením súdu, že by u mal. detí vytvárala pocit falošných očakávaní. Zdôraznila, že rozumie významu rozhodnutia vo veci samej, avšak nemôže dopustiť, že deti zotrávajú u otca aj napriek tomu, že sú nešťastné. Tieto skutočnosti vyplývajú aj z pohovorov so zamestnancami ÚPSVaR Nitra - pracovisko Zlaté Moravce. Zdôraznila, že za súčasného stavu dochádza k porušovaniu práv mal. detí na udržovanie rovnocenného a rovno-právneho osobného styku s obidvomi rodičmi, keď pretrváva úprava v zmysle rozsudku Okresného súdu Partizánske. Upravený styk detí s matkou je príliš krátky a v rozpore so záujmami mal. detí. Súd by mal vytvárať svojim rozhodnutím predpoklady na zmiernenie a urovanie narušených vzťahov medzi rodičmi, najmä, ak je prvoradým záujmom matky sa so svojimi deťmi stretávať v čo najväčšom rozsahu. Záverom poznamenala, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v žiadnom prípade nesleduje záujem mal. detí, ale naopak, je v rozpore s ich záujmami a právami, pričom postupom súdu prvého stupňa je mal. deťom odňaté ich základné právo na výchovu a starostlivosť oboch rodičov.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), po preskúmaní napadnutého uznesenia, odvolania matky maloletého dieťaťa (§ 205, § 212 ods. 1 OSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP), dospel k záveru, že súd prvého stupňa vo veci nariadenia predbežného opatrenia správne rozhodol, vec správne právne posúdil, a preto napadnuté uznesenie podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Podľa § 102 ods. 1 OSP, ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 75 ods. 1 OSP predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa § 75 ods. 6 OSP súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez vylúčenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 75 ods. 8 veta prvá OSP o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov.

Podľa § 76 ods. 1 písm. a/ OSP, predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby pltil výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 76 ods. 1 písm. b/ OSP, predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Účelom predbežného opatrenia je rýchla, i keď dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov, prípadne zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci prípadne ešte nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Jeho vydanie (nariadenie) predpokladá aspoň osvedčenie danosti práva (nároku) bez pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy, pričom zásadne neprejudikuje práva a záujmy účastníkov riešené v konaní vo veci samej. Predbežné opatrenia sú opatreniami dočasnými, ktorých trvanie je obmedzené a môžu byť zrušené. Na vydanie predbežného opatrenia sú kladené požiadavky vyplývajúce z ústavného práva na súdnu ochranu. To znamená, že musí mať zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle. Zákonná úprava postupu pri vydávaní predbežného opatrenia vyžaduje, aby navrhovateľ súdu preukázal, že je tu obava z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia. Táto formulácia nedokladá, že by

navrhovateľ musel preukázať, že skutočne výkon rozhodnutia bude ohrozený, je však nutné osvedčiť okolnosti, ktoré svedčia o tejto obave. Okrem tvrdenia a osvedčenia právneho vzťahu sa vyžaduje tvrdiť a osvedčiť nárok alebo právo, ktoré je ohrozené. Predbežné opatrenie pôsobí len do budúcnosti a je predbežne vykonateľné (vykonateľnosť od jeho doručenia pred jeho právoplatnosťou). Rozhodnutie súdu o predbežnom opatrení treba považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky.

Rozhodnutie súdu o predbežnom opatrení treba považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy. Pri ochrane maloletých detí nemožno za splnenia pozitívneho záväzku, ktorý má všeobecný súd pri výkone starostlivosti o maloleté deti na základe Ústavy SR alebo príslušné medzinárodnej zmluvy o ľudských právach a základných slobodách považovať taký jeho postup, pri ktorom sa uspokojí s návrhmi na riešenie pomerov detí bez toho, aby sa zároveň presvedčil, či takéto návrhy sú spôsobilé a dostatočné na zabezpečenie efektívnej ochrany ich práv, a prípadne prijal z úradnej moci príslušné opatrenie.

V danej veci odvolací súd poukazuje na to, že prvostupňový súd nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa správne argumentačne vysporiadal so skutkovým stavom i s právnym posúdením, preto sa odvolací súd obmedzuje na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti preskúmaného rozhodnutia dopĺňa ďalšie dôvody, pričom zdôrazňuje, že predbežné opatrenia majú slúžiť ako opatrenia dočasné na zabezpečenie úpravy pomerov, avšak nemôžu suplovať funkciu meritórneho rozhodnutia a ani ich nemožno chápať ako predurčenie výsledku konania vo veci samej.

Predbežné opatrenia sa podľa ich obsahu nariaďujú najmä podľa ustanovenia § 76 ods. 1, v ktorom je uvedený exemplifikatívny výpočet predbežných opatrení. Súd preto pri poskytovaní ochrany predbežným opatrením použije výrok, ktorý svojou povahou najviac zodpovedá osvedčenému právu bez ohľadu na to, či tento výrok má normatívny základ v ustanovení § 76 ods. 1 OSP.

V konaní týkajúcom sa starostlivosti o maloleté deti možno použiť aj predbežné opatrenie; treba však starostlivo uvážiť, či sú na takéto opatrenie splnené všetky zákonné podmienky (R 16/1966).

Odvolací súd k veci ďalej dodáva, že pri nariaďovaní predbežného opatrenia musí súd vždy vziať do úvahy to, že opatrenie upravuje pomery len predbežne, alebo že zaisťuje nároky dosiaľ právoplatne nepriznané. Z tohto dôvodu môže nariadiť len také predbežné opatrenie, ktoré stačí k dosiahnutiu týchto účelov a nesmie voľiť predbežné opatrenie, ktorým by sa zbytočne a nevhodne zasahovalo do práv oprávneného účastníka, ktoré mu garantuje právoplatné súdne rozhodnutie. Keďže ide o predbežnú úpravu, môže sa táto úprava týkať len doby budúcej, nie minulej.

Z uvedeného vyplýva, že zákonná úprava postupu pri nariaďovaní predbežných opatrení (§ 102 OSP v spojení s § 74 OSP) vyžaduje, aby navrhovateľ predbežného opatrenia súdu preukázal (osvedčil) jednak samotný nárok a jednak, že je tu obava z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia. Súd preto musí vždy prihliadať na tieto okolnosti a dostatočne zvážiť ich význam.

Odvolací súd taktiež dodáva, že úprava styku rodičov, ktorí nežijú s maloletým dieťaťom, ako špeciálna zložka rodičovských práv a povinností je inštitútom, pri ktorom zákonodarca preferuje dohodu rodičov o úprave styku s maloletými deťmi a do tejto úpravy zasahuje len v špecifických a neštandardných situáciách, keď sa rodičia o tejto otázke nevedia dohodnúť. V takomto prípade upraví styk rodičov s mal. deťmi súd, postupujúc v intenciách ust. § 24 ods. 4 Zákona o rodine, ktoré ako rozhodujúcu podmienku pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností preferuje rešpektovanie práva maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. Až od tejto podmienky sa odvíjajú ostatné kritéria pre posudzovanie záujmov maloletého dieťaťa, a to s ohľadom najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a s ohľadom na schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Rovnako tak súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností dbá o to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Právo styku rodičov s ich maloletými deťmi je totiž významným činiteľom ovplyvňujúcim zdravý vývoj dieťaťa a vyplýva i z viacerých ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa, prijatého dňa 20. 11. 1989, ktorý v článku 3 ods. 1 stanovuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či už je uskutočňovaná verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Zároveň čl. 9 ods. 3 predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa. V nadväznosti na toto ustanovenie čl. 18 ods. 1 priznáva obom rodičom spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Odvolací súd má za preukázané, že doterajšie konanie neodôvodňuje nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by nariadil odovzdanie maloletých detí z osobnej starostlivosti otca do osobnej

starostlivosti matky a zároveň upravil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému V. a maloletému W.. Rovnako tak odvolací súd nevzhladol dôvody na rozšírenie styku matky s maloletými deťmi. V tejto súvislosti odvolací súd zastáva ten právny názor, že styk matky s maloletým V. a maloletým W. je dostatočne upravený rozsudkom Okresného súdu Partizánske zo dňa 24. 09. 2014, č. k. 2P/13/2013-176, ktorého vecná správnosť bola potvrdená rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28. 01. 2015, č. k. 17CoP/125/2014-213, a teda maloletým deťom bez ďalšej novej úpravy predbežným opatrením nehrozí žiadna fyzická, psychická a ani ťažko odstrániteľná, príp. neodstrániteľná ujma. Taktiež v súvislosti so zmenou osobnej starostlivosti z obsahu spisu nevyplýva, že by bez poskytnutia ochrany vo forme predbežného opatrenia, ktorým by súd zveril obe maloleté deti do starostlivosti matky, prišlo k ich ohrozeniu na živote alebo zdraví v dôsledku nedostatočnej, resp. nesprávnej starostlivosti otca, teda tak, ako to vyplýva z návrhu a vyjadrení matky pred súdom prvého stupňa. Odvolací súd má jednoznačne za preukázané, že úprava styku matky s maloletými deťmi je postačujúca do rozhodnutia Okresného súdu Nitra vo veci vedenej pred týmto súdom pod sp. zn. 24P/279/2015 o zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky a rovnako tak nie je dôvod na zmenu osobnej starostlivosti o maloleté deti predbežným opatrením ako dočasnou úpravou pomerov, keďže nijaké skutočnosti nenasvedčujú, že by sa otec o zverené deti nedostatočne staral, alebo že by boli maloleté deti iným spôsobom zanedbávané.

V tomto smere odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že všetky skutočnosti týkajúce sa starostlivosti otca o maloletého V. a maloletého W. budú predmetom širšieho dokazovania v rámci konania vo veci samej. Odvolací súd zároveň poznamenáva, že v konaní je potrebné aspoň osvedčiť tvrdenia navrhovateľa, ktorých existencia odôvodňuje nariadenie predbežného opatrenia, avšak v danej veci odvolací súd nevzhladol žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu pomerov ohľadom upravenej starostlivosti medzi rodičmi a ich maloletými deťmi. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľka neosvedčila potrebu nariadenia predbežného opatrenia, neboli naplnené zákonné predpoklady na nariadenie predbežného opatrenia týkajúceho sa úpravy styku s maloletými deťmi.

Záverom odvolací súd vyjadruje presvedčenie, že rodičia maloletých detí, najmä v ich záujme, budú riešiť situáciu tak, aby nemala negatívny dopad na obe maloleté deti, a to prinajmenšom do vydania rozhodnutia vo veci samej - o zverenie do osobnej starostlivosti. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že predbežná úprava styku maloletých detí s matkou má dočasný charakter a nič nebráni tomu, aby sa rozhodnutím vo veci samej nariadila zmena úpravy práv a povinností rodičov k deťom, prípadne rozšírený styk matky s maloletým V. a maloletým W., ak sa vykonaným dokazovaním preukáže vhodnosť takejto starostlivosti alebo úpravy styku vo väčšom rozsahu.

S prihliadnutím na uvedené dôvody, odvolací súd o podanom odvolaní rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.